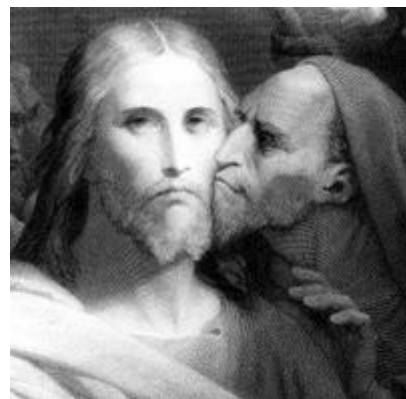

Η προδοσία του Ιούδα - Βασανιστικά ερωτήματα που ζητούν σαφείς απαντήσεις

Ερώτηση: Τί πρόδωσε ο Ιούδας;

Απάντηση: Μα το ρωτάτε; Δεν ξέρετε; Τον Χριστό για τριάκοντα αργύρια!

Μέχρις εκεί το ξέρουμε καλά το θέμα. Αυτή είναι η άμεση και αβασάνιστη απάντηση, τυφλοσούρτης. Δεν ρωτήσαμε βεβαίως το γιατί πρόδωσε, αν και αυτό επίσης είναι ένα μεγάλο ερώτημα. Τα τριάκοντα αργύρια είναι μια αφελέστατη απάντηση που ικανοποιεί τους πιστούς με την πλύση εγκεφάλου που έχουν υποστεί από μωρά παιδιά. Βεβαίως τα τέσσερα κανονικά Ευαγγέλια και πολλά τροπάρια της Μεγάλης Εβδομάδας δικαιολογούν την προδοσία με το να χώσουν μέσα στα κείμενα τα τριάκοντα αργύρια. Δηλαδή ο Ιούδας πρόδωσε τον Ιησού Χριστό επειδή νόσησε από φιλαργυρία. «*Τότε Ιούδας ο δυσσεβής φιλαργυρίας νοσήσας εσκοτίζετο*» (τροπάριο). Δεν πείθει αυτή η δικαιολογία κανέναν αμερόληπτο ερευνητή. Τα τριάκοντα αργύρια είναι μια φτηνή δικαιολογία που αντλείται από την Παλαιά Διαθήκη, επειδή σύμφωνα με τον Θεϊκό Μωσαϊκό Νόμο, ένας Εβραίος διατιμούσε την αξία ενός δούλου ή δούλης, φονευθέντος ή ταχθέντος ισοβίως στον Γιαχβέ, στη φτηνή τιμή των τριάντα ή πενήντα αργυρών νομισμάτων σεκέλ, (Έξοδος 21: 32, Λευιτικόν 27: 3-4, κ. ά.), και έτσι θέλησαν να παρουσιάσουν άλλη μια πλασμένη (ψευδο)προφητεία.

Τα Ευαγγέλια και οι θεολόγοι φρόντισαν να βρουν και άλλες θεόπνευστες δικαιολογίες:

1) Η προδοσία έγινε για να εκπληρωθούν οι γραφές και να επαληθευθούν οι προκαθορισμένες προφητείες της Εβραϊκής Παλαιάς Διαθήκης. Τώρα ποιες προφητείες, τρέχα βρες τις και διαπίστωσε αν πράγματι έχουν να κάνουν καθόλου με τις χριστιανικές αφηγήσεις των Ευαγγελίων. Αυτά που παρουσιάζουν ως

προφητείες είναι παραποιήσεις των Εβραϊκών Γραφών και δεν έχουν απολύτως τίποτα να κάνουν με τις χριστιανικές αφηγήσεις. Οι χριστιανοί όμως διαφήμισαν ψευδώς ότι πρόκειται για προφητείες, βασισμένοι στην αγραμματοσύνη του πλήθους και μετά στην απαγόρευση της μελέτης των γραφών.

2) Ο Θεός Γιαχβέ είχε θείο σχέδιο για την σωτηρία του ανθρωπίνου γένους από τη γεμάτη αγάπη αρχική κατάρρα του εναντίον των πρωτοπλάστων. Παρά τα παχιά λόγια για την ελευθέρα βούληση, ο Ιούδας και η προδοσία του ήταν προκαθορισμένο μέρος του θείου σχεδίου.

3) Έτσι ήθελε ο Θεός Γιαχβέ να παιχθεί το θείο δράμα στο θέατρο της σωτηρίας κ.λπ.

Το ερώτημα εδώ έγκειται ως εξής: Βάσει των τεσσάρων κανονικών Ευαγγελίων σε τί συνίστατο, ποιά ήταν δηλαδή τα στοιχεία που περιείχε, η προδοσία του Ιούδα; Πρωτίστως, ο Ιούδας πρόδωσε τον Χριστό ως τί; Ως εγκληματία, ως ληστή, ως στασιαστή, ως τί τέλος πάντων; Απαιτείται σαφής και αβίαστη απάντηση που βασίζεται καθαρά στις αφηγήσεις και στα στοιχεία που παραθέτουν τα τέσσερα κανονικά και «θεόπνευστα» Ευαγγέλια κι όχι ένας κατάλογος από εικασίες με όλα εκείνα τα: «Ίσως αυτό, αλλά όχι το άλλο» και ένα σωρό από υποθέσεις: «Αυτό μπορεί να έγινε κάπως έτσι, αλλά όχι αλλιώς» κ.λπ., σαν όλες αυτές τις απολογητικές απαντήσεις που συνεχώς δίνουν οι «θεοφώτιστοι» θεολόγοι και απολογητές όταν φτάνει ο κόμπος στο χτένι. Η εφεύρεση δικαιολογιών για να δικαιολογήσει κανείς οτιδήποτε, είναι το πιο εύκολο πράγμα στον κόσμο.

Όταν κάποιος προδώσει έναν συνάνθρωπό του, για οποιουσδήποτε λόγους, στις αρχές ή τις μυστικές υπηρεσίες ενός κράτους ή κυβέρνησης ή δικτατορίας, κλπ., η προδοσία του περιέχει τα εξής στοιχεία:

1) Ο προδότης που πράττει την προδοσία (κατάδοση στις αρχές) προδίδει πάντα τον άλλον ως κάτι. Π.χ. κακοποιό, ληστή, στασιαστή, αναρχικό, κομμουνιστή, φασίστα, τρομοκράτη, ανατρεπτικό κ.λπ.

2) Αν ο προδιδόμενος είναι άγνωστος φυσιογνωμικά, τότε ο προδότης φροντίζει να περιγράψει όσο πιο λεπτομερέστερα γίνεται την μορφή του· πως φαίνεται και πως μοιάζει ο άνθρωπος αυτός κ.λπ., ή δίνοντας ακόμα και φωτογραφία του. Έτσι με αυτή την περιγραφή να καθίσταται δυνατόν να αναγνωρισθεί και να συλληφθεί με την πρώτη ευκαιρία.

3) Αν κρύβεται ο άνθρωπος αυτός, ο προδότης μαρτυρά που μένει, που συχνάζει, ποιες ώρες πηγαίνει σε ορισμένα μέρη, κ.λπ., για να καιροφυλακτήσουν και να τον πιάσουν.

4) Αν έχει μυστικά σχέδια, τρομοκρατικές ενέργειες, υποχθόνιους και ανατρεπτικούς σκοπούς ή έχει διαπράξει εγκλήματα, ο προδότης φροντίζει να μάθει όλα αυτά και να τα μαρτυρήσει.

5) Ο προδότης μαρτυρά και τον τρόπο με τον οποίο ο προδιδόμενος σκέπτεται, πως δρα, πως κινείται, πως στρατολογεί άλλους, κ.λπ.

Τέτοια απάντηση που να περιέχει τέτοια στοιχεία στα Ευαγγέλια δεν υπάρχει. Αντιθέτως τα Ευαγγέλια παρέχουν πλείστα όσα στοιχεία που ανατρέπουν κατηγορηματικώς τα ανωτέρω πέντε στοιχεία που αναφέρονται. Ο Ιησούς ήταν κάθε μέρα μαζί με τον κόσμο και τις ιουδαϊκές αρχές. Μυστικά δεν είχε. Ήταν δηλαδή μια προδοσία εντελώς αχρείαστη και για τους Ιουδαίους και για τους Ρωμαίους. Όλοι τον ξέρανε πολύ καλά και μπορούσαν να τον βρούνε πολύ εύκολα. Κήρυττε και δίδασκε χωρίς μυστικά. Κάθε μέρα τσακωνόταν με τους αρχιερείς, γραμματείς, φαρισαίους και εμπόρους μέσα στον ναό. Παντού δίδασκε, έκανε θαύματα, τέρατα και σημεία. Τα τρία πρώτα, τα συνοπτικά, Ευαγγέλια μας λένε ότι όταν η σπείρα με τους αρχιερείς και αξιωματούχους των Ιουδαίων συνελάμβαναν τον Ιησού μέσα στη νύχτα, αυτός παραξενεύτηκε και τους είπε: **«Μα καλά, κάθε μέρα ήμουν στον ναό μαζί σας διδάσκων... και δεν απλώσατε χέρια πάνω μου να με συλλάβετε και τώρα ήλθατε μέσα στην νύχτα με ξύλα και μαχαίρια... να με πιάσετε σαν ληστή...»**. Το «Κατά Ιωάννην» ευαγγέλιο μας λέει ότι, ο Ιησούς είπε στις ιουδαϊκές αρχές: **«Εγώ μίλησα φανερά στον κόσμο. Την διδαχή μου εγώ την έκανα πάντοτε μέσα στη συναγωγή και μέσα στον ναό, όπου συγκεντρώνονται οι Ιουδαίοι, και δε δίδαξα τίποτε στα κρυφά...»** (18: 20-21) . Το «Κατά Μάρκον» μας παρέχει ακόμα εκείνους τους δύο χαριτωμένους και ξεκάρφωτους στίχους (14: 51-52) για το επεισόδιο του «γυμνού νέου» που πετάχτηκε μέσα στο σκοτάδι κ.λπ. Τί να ήθελε άραγε ο γυμνός νεανίσκος εκείνη την ώρα της νύχτας να εμπλακεί με τους αρχιερείς και μια σπείρα 100 Ρωμαίων λογχοφόρων;... Ο Ματθαίος αν και θεωρείται πιο κοντά στα «γεγονότα» δεν μας λέει τίποτα για τα στοιχεία που περιείχε η προδοσία του Ιούδα. Δηλαδή τέσσερις έγραψαν, δύο από τους οποίους (ο Ματθαίος και ο Ιωάννης) ήταν μέσα στην ομάδα των δώδεκα και άρα αυτόπτες μάρτυρες, και όμως δεν στάθηκαν αρκετοί και ικανοί να μας δώσουν πλήρεις, ακριβείς και αλληλοστηριζόμενες πληροφορίες για ένα τόσο φυσικό και σοβαρό ερώτημα. Δεν αναφέρει κανένας τους ούτε το στοιχειώδες συστατικό της προοσίας που αβίαστα απαιτεί μια ειλικρινής και φυσιολογική έκθεση των πραγμάτων σε τέτοιες περιπτώσεις. Δηλαδή το, ως τί ο Ιούδας

πρόδωσε τον Χριστό. Ως ληστή, ως βλάσφημο, ως στασιαστή, ως τί τέλος πάντων... Περίεργα πράγματα, διότι στην περίπτωση του Ιούδα των Ευαγγελίων η προδοσία είναι ξαφνική, καταστροφική και χωρίς γνωστό και συγκεκριμένο κίνητρο.

Μαζί με αυτήν την ερώτηση ανακύπτουν και οι εξής βασικές και σοβαρές επί μέρους ερωτήσεις:

- 1)** Γιατί ένα τόσο πενιχρό ποσό των τριάκοντα αργυρίων ήταν ικανό να τον πείσει να κάνει μια τέτοια προδοσία εναντίον τού τόσο καλού, αγίου και θαυματουργού διδασκάλου του;
- 2)** Γιατί οι άλλοι ένδεκα μαθητές δεν τον συνέλαβαν αμέσως μόλις ο Ιησούς τον απεκάλυψε ανοιχτά και φανερά κατά τον Μυστικό Δείπνο;
- 3)** Σε τι χρειαζόταν ο Ιούδας για να ταυτοποιήσει, διά φιλήματος, την αναγνώριση ενός πάρα πολύ γνωστού ανδρός και που όλοι ήξεραν καλά τα μέρη στα οποία σύχναζε;
- 4)** Γιατί δεν τον έφεραν, έστω και αναγκαστικώς, σαν μάρτυρα στη δίκη, αλλά έφεραν ψευδομάρτυρες;

Όπως φαίνεται οι άγνωστοι και ανώνυμοι συγγραφείς των Ευαγγελίων ενεπλάκησαν σε μυθοπλασίες και σκόπιμες επαληθεύσεις δήθεν προφητειών ή αντανάκλασεις άλλων ιστοριών και μύθων. Έτσι έπρεπε να αυτοσχεδιάσουν και να κατασκευάσουν τη μορφή του Ιούδα η οποία θα εξυπηρετούσε τις μυθοπλασίες τις οποίες σέρβιραν στον αμόρφωτο, κακόμοιρο και αφελή κοσμάκη. Όμως καμία από αυτές τις παραπάνω χονδρικές αντιρρήσεις (τεθείσες υπό μορφήν ερωτήσεων για τον αντικειμενικό μελετητή) δεν επιτρέπεται να εισέλθει στο θείο δράμα των Ευαγγελίων. Οι αφηγήσεις των Ευαγγελίων απαιτούν την δημιουργία ενός ισχυρότατου ξαφνικού σοκ μαζί με μία τραγική έξαρση συναισθηματισμού. Με κανένα τρόπο δεν αφήνουν χώρο στη λογική, στον ορθολογισμό και στην απαγωγική μέθοδο «αιτίας και αποτελέσματος».

Επί τη ευκαιρία τίθενται και οι εξής ερωτήσεις για τις οποίες απαιτούνται απαντήσεις βασισμένες στα τέσσερα κανονικά Ευαγγέλια και αποδεδειγμένες από τα γραπτά των Ευαγγελίων και της ιστορίας του Χριστιανισμού:

- 1)** Ποιός τελικά κατεδίκασε τον Ιησού; Ποιός δηλαδή εξέδωσε και ποιος ανακοίνωσε την τελική καταδικαστική απόφαση; Ποιά είναι η σαφής απάντηση των «θεόπνευστων» Ευαγγελίων;

- Το ιουδαϊκό συνέδριο (δικαστήριο σανχεντρίν αποτελούμενο από 71 μέλη);

- Ο Καϊάφας;
- Ο Άννας;
- Ο Πιλάτος;
- Ο Ηρώδης Αντίπας;
- Ο όχλος;
- Όλοι τους;
- Κάποιος άλλος;
- Κανένας;
- Τελικά ποιός;

2) Για ποιόν, έστω τυπικό, λόγο καταδικάστηκε ο Ιησούς στην εσχάτη των ποινών και μάλιστα διά της φρικτής ρωμαϊκής σταυρώσεως; Ποιο ήταν δηλαδή το έγκλημά του για το οποίο καταδικάστηκε εις θάνατον; Τί έγραψε κάτω στα επίσημα πρακτικά της δίκης ο γραμματέας του δικαστηρίου που αποφάσισε (ή οι γραμματείς των δικαστηρίων που αποφάσισαν) αυτή τη καταδικαστική απόφαση;

- Το ότι απεκάλεσε τον εαυτόν του υιόν του Θεού (Γιαχβέ);
- Το ότι δεν τηρούσε τον Μωσαϊκό Νόμο;
- Το ότι βλαστήμησε τον Θεόν (Γιαχβέ) με το να αποκαλέσει τον εαυτόν του υιόν του Θεού και άλλα τέτοια παρεμφερή;
- Το ότι ανέστησε τον Λάζαρο; (Σημειώσετε ότι η ανάσταση του Λαζάρου αναφέρεται μόνο στον Ιωάννη. Οι υπόλοιποι ευαγγελιστές καίτοι αυτόπτες μάρτυρες δεν την θεώρησαν τόσο σπουδαία για να την αναφέρουν).
- Το ότι είπε ψέματα για το γκρέμισμα και την ανοικοδόμηση του ναού του Σολομώντος εντός τριών ημερών, με χέρια ή χωρίς χέρια, με θεϊκές δυνάμεις που μόνο αυτός κατείχε;
- Το ότι έδιωξε τους εμπόρους από τον ναό;
- Οι συχνοί πυκνοί τσακωμοί του με τους αρχιερείς, γραμματείς και φαρισαίους που συνοδεύονταν με ισχυρά και ασύστολα υβρεολόγια;
- Η ζήλια, το μίσος και ο φθόνος των Εβραίων αρχόντων εναντίον του;
- Η αντιπαλότητά του με τον τετράρχη βασιλέα της Γαλιλαίας Ηρώδη Αντίπα;
- Το ότι συνωμότησε και εστράφη κατά της ρωμαϊκής αρχής;
- Το ότι ωθούσε τον κόσμο στο να πληρώνει ή στο να μην πληρώνει φόρους στους Ρωμαίους;
- Το ότι απεκάλεσε τον εαυτόν του βασιλέα του Ισραήλ;
- Το ότι δεν σέβονταν τον καίσαρα;

- Το ότι ήταν πολύ συμφερότερο να καταδικαστεί ένας άνδρας (εδώ ο Ιησούς) εις θάνατον από το να απολεσθεί ολόκληρος ο λαός του Ισραήλ στα χέρια του ρωμαϊκού στρατού;

3) Πως πέθανε ο Ιούδας;

- Κρεμάστηκε, όπως αναφέρει το «Κατά Ματθαίον» (27: 5), εκπληρώνοντας έτσι την προφητεία του Ιερεμία () την οποία φαίνεται να είχε κατά νου ο συγγραφέας (27: 9-10);*
- Έπεσε μπρούμυτα, άνοιξε η κοιλιά του και ξεχύθηκαν τα σπλάχνα του, όπως αναφέρουν οι «Πράξεις Αποστόλων» (1: 18);**

Κι ένα τελευταίο, θεολογικής φύσεως ερώτημα: Αφού ο Ιούδας ήταν μέρος ενός θείου σχεδίου*** (άρα δεν είχε το δικαίωμα επιλογής), γιατί θεωρείται κυριολεκτικώς «προδότης»;

* Οι σύγχρονοι ιστορικοί τείνουν να θεωρούν ότι η περιγραφή του Ματθαίου είναι μια μιδρασική έκθεση που επιτρέπει στον συγγραφέα να παρουσιάσει το γεγονός ως επαλήθευση προφητικών αποσπασμάτων της Παλαιάς Διαθήκης. Υποστηρίζουν ότι ο συγγραφέας προσέθεσε φανταστικές λεπτομέρειες, όπως τα τριάντα αργύρια και το κρέμασμα του Ιούδα, σε μια παλαιότερη παράδοση για τον θάνατό του. Η αναφορά του Ματθαίου στο θάνατο του Ιούδα ως εκπλήρωση της «προφητείας του Ιερεμία» έχει προκαλέσει μια αντιπαράθεση, καθώς σαφώς παραφράζει μια ιστορία από το Βιβλίο του Ζαχαρία (Ζαχαρίας, 11: 12-13), που αναφέρεται στην επιστροφή μιας πληρωμής τριάντα αργυρίων. Πολλοί συγγραφείς, όπως ο Αυγουστίνος Ιππώνος, ο Ιερώνυμος και ο Ιωάννης Καλβίνος συμπέραναν πως αυτό ήταν ένα προφανές λάθος. Ωστόσο, κάποιοι σύγχρονοι συγγραφείς έχουν υποστηρίξει ότι ο ευαγγελιστής είχε στο νου του όντως κάποιο απόσπασμα από τον Ιερεμία, όπως τα κεφάλαια 18 και 19, τα οποία αναφέρονται σε έναν κεραμοποιό και ένα σημείο ταφής, και το κεφάλαιο 32, που αναφέρεται σε ένα σημείο ταφής και ένα κεραμικό σκεύος.

** Αρκετοί χριστιανοί απολογητές, διαπιστώνοντας την αντίφαση των δυο εκδοχών του θανάτου του Ιούδα, όπως αυτός αναφέρεται στα Ευαγγέλια, επιχειρούν ένα «πάντρεμα» των δυο αυτών εκδοχών, ως εξής: Κρεμάστηκε κι αφού έσπασε το σκοινί άνοιξε το σώμα του με την πρόσκρουσή του στο έδαφος.

*** Στο απόκρυφο μάλιστα «Ευαγγέλιο του Ιούδα», ο ίδιος ο Ιησούς φέρεται να εγκωμιάζει τον Ιούδα, για τον πολύ σημαντικό ρόλο που έχει σ' αυτό το «θείο σχέδιο», λέγοντάς του: «Εσύ θα τους υπερβείς όλους αυτούς (που έχουν βαπτιστεί). Γιατί εσύ θα θυσιάσεις τον άνθρωπο που με ενδύει».

Πηγές

«Άρθρα και μελέτες επί του χριστιανικού φαινομένου» – Ιωάννης Ρούσσο | el.wikipedia.org | «Το Ευαγγέλιο του Ιούδα» – Ρόντολφ Κασέρ, Μάρβιν Μόιερ και Γκρέγκορ Βουρστ